

Foto: Johanna Grundström

LEADEROMRÅDET LUNDALAND

UTVECKLINGSSTRATEGI

2023–2027

Version 1

2021-10-11

Sammanfattning

Styrelsens och partnerskapets arbete med framtagandet av denna strategi har visat att många i Lundaland är förväntansfulla på möjligheterna som ett nytt program för Leader genom leadermetoden 2023 - 2027 innebär.

Denna gemensamma strategi handlar om att skapa ramar och förutsättningar för fortsatt lokalt förankrat och framgångsrikt utvecklingsarbete präglat av en hög grad av **medskapande, innovation, nätverksbyggande och nya mötesplatser**. Ett arbete som utgår från Lundalands unika lokala värden, en stor kunskap om det egna området och viktiga lärdomar från innevarande leaderperiod. Vår vision "Vårt Lundaland – där närhet, kreativitet och lokalt medskapande bygger attraktionskraft, samhällsnytta och stolthet för vår bygd" pekar ut riktningen för att kunna medverka till framgångsrika insatser och resultat och därmed främja innovation och driva hållbarhetsfrågor **tillsammans** i Lundaland.

Vi i Lundaland vill samverka med andra utvecklingsaktörer, och ta vårt lokala ansvar för att vara med och driva utveckling mot ett långsiktigt hållbart samhälle regionalt, nationellt och globalt. Vår strategi är därför nära länkad med kommunala och regionala utvecklingsplaner såväl som med Agenda 2030. Vår strategi beskriver hur organisationer i Lundaland kan och vill medverka till att lösa utmaningar och hur vi tillsammans går från ord till handling.

Lokal och regional utveckling kräver bred mobilisering och medverkan från många olika aktörer från alla sektorer och från vitt skilda områden. Lundaland kan och vill vara en

samlade plats för lokal utveckling i vårt geografiska område för att säkra våra mål ökat engagemang och stärkt gemenskap i bygden, stärkt entreprenörskap och ökad innovation samt ökat engagemang för hållbar utveckling och fler smarta lösningar. Målen når vi genom våra fyra insatsområden; våra utvecklande mötesplatser, våra lokala erbjudanden, med möjlighet att bygga vidare, vår hälsa och våra besökare och vår varsamhet om resurser, miljön och varandra. Lundaland är en attraktiv region där både fokus på land och stad ryms. Strategin pekar därför tydligt på att stad och landsbygd samspelar, stärks och utvecklas utifrån sina respektive behov.

Styrelsens och leaderkontorets roll är att initiera och mobilisera utvecklings-processen, att vara medskapande och att prioritera insatser och projekt som stödjer och säkerställer måluppfyllnad och förverkligar denna utvecklings-strategi. leaderkontorets största uppgift att hjälpa sökande från idé till ett genomfört och slutrapporterat projekt.

Med denna strategi värnar vi underifrånperspektivet och förutsättningar för lokal utveckling i Lundaland. Strategin visar hur lokala värden och lokalt utvecklingsarbete kan organiseras för att skapa långsiktiga resultat och **smart, hållbar och inkluderande** utveckling i Lundaland. En utveckling som är viktig för Skåne och Sverige och som bidrar till att förverkliga EU:s gemensamma jordbrukspolitik, Common Agricultural Policy (CAP) och Agenda 2030.

Summary

This co-created strategy is the framework for continued, locally anchored and successful development for the Lundaland area. The foundation of the strategy is built on **co-creation, innovation, networking and new meeting platforms**. It is based on the unique values and knowledge in the area, as well as learnings from existing and previous strategies and projects. Our vision *“Our Lundaland – where closeness, creativity and local co-creation build attractiveness, societal effects and pride”* points us in the right direction to enhance innovation and sustainability **together**. Key representatives and stakeholders in Lundaland have shown high commitment and interest during the process of writing this strategy. We have great expectations and foresee fantastic possibilities for the future.

In Lundaland we have, and continue to build, a strong cross-sectoral collaboration with various stakeholders. Special focus is placed on stakeholders such as municipalities and regional partners, as we want to align our work with theirs to contribute toward a long-term resilient society on a local, regional, national, and global level. Our strategy describes how local partnerships and projects can contribute to solve challenges.

Local and regional development require wide mobilization and local multisectoral partnerships. Lundaland’s ambition is to be a central node in the area. Our objectives are to enhance engagement and community building; To enhance entrepreneurship and innovation, and finally; To enhance engagement in sustainable development and smart solutions. Our four target areas clarify how to reach these objectives. The four target areas are, Nodes and Networks, Local Products and Services, Health

and Visitors, Caring for Our Resources, Environment and Each Other. Lundaland is an attractive region with closely connected towns and countryside. That is why our strategy clearly points out the importance of strengthening the balanced development of urban and rural areas.

The role of the Board of Lundaland and the Lundaland Office is to initiate and facilitate the development process according to the Lundaland Development Strategy, as well as to decide on which projects that should be supported to achieve the overall goals of the strategy.

In our strategy the grass root perspective and possibilities for local development is of highest importance. This strategy points out how local values, projects and initiatives can serve as platforms for long-term, **smart, sustainable, and inclusive** future for Lundaland. This forms an important contribution to the Common Agricultural Policy (CAP) and Agenda 2030.

Lundaland non-profit association

Innehållsförteckning

1	Landsbygdsutveckling genom Leader	1
2	Strategins framtagning	1
3	Utvecklingsområdet	3
3.1	Statistik över Lundaland	3
3.2	Områdesbeskrivning	3
3.3	Behov och utvecklings-möjligheter	5
3.3.1	Behov	5
3.3.2	Utvecklingsmöjligheter	6
4	Mål, insatsområden och indikatorer	8
4.1	Vision	8
4.2	Mål	8
4.3	Insatsområden	9
4.4	Indikatorer och målvärden	11
5	Genomförande	13
5.1	Kommunikation	13
5.2	Urvalsprocess	14
5.3	Samordning och samarbete med andra aktörer	14
5.4	Effekter	15
5.5	Hur främjar strategin innovation?	16
5.6	Övergripande principer	17
6	Organisation	18
6.1	Partnerskapet och föreningen	18
6.2	Föreningens styrelse	19
6.3	Drift – den operativa verksamheten	20
7	Uppföljning och utvärdering	21
	Bilaga 1 - Geografisk avgränsning	
	Bilaga 2 - SWOT-analys	
	Bilaga 3 - Kommunikationsstrategi	
	Bilaga 5 - Lundalands aktörer	

1 Landsbygdsutveckling genom Leader

Denna strategi bidrar till utveckling av den lokala landsbygden genom leadermetoden. Lokalsamhället har varit delaktig i framtagandet och strategin genomförs i samverkan mellan privata, ideella och offentliga aktörer. LEADER är ett verktyg för landsbygdsutveckling inom EU och Sverige, därmed bidrar strategin även till den regionala och nationella landsbygdsutvecklingen.

Strategin utgår ifrån det lokala perspektivet där analys av områdets utvecklingsbehov och möjligheter samt samordning med andra handlingsplaner och utvecklingsstrategier i

området ligger till grund för strategins mål och insatsområden. Eftersom leader finansieras av stöd från EU genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling är målen i strategin också utformade att rymmas inom målen för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Urvalskriterier och processer för projekturval är utformade att stödja strategins mål och insatsområden. På så sätt bidrar alla projekt som prioriteras genom denna strategi både till den lokala utvecklingen av området och till målen för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

2 Strategins framtagning

Vi tittar i backspeglarna

Lundaland Ideell Förening har sedan 2009 bedrivit leaderverksamhet. Här finns mycket erfarenhet, goda resultat, ett etablerat varumärke och ett väl uppbyggt nätverk. Föreningen har sedan starten profilerat sig som en utvecklingsorganisation för landsbygdsfrågor med uppdraget att arbeta för det som är "själva essensen i leadermetoden" dvs. att aktivt bidra till "samverkande åtgärder för ekonomisk tillväxt". Detta är föreningens ledord. I framtagande av denna strategi har vi tagit avstamp i lärdomar och strategisk riktning i föregående strategiperioder. Vi bygger en röd tråd mellan vad vi gjort och vad vi vill göra, vi har vidareutvecklat och kompletterat.

Dialog och samarbete

Under våren och försommaren 2021 har ett intensivt arbete pågått med att forma en ny utvecklingsstrategi för Lundaland. Denna strategi står på två stadiga pelare;

Dels vill vi självfallet ta vara på allt positivt som redan pågår och har därför tagit ett av våra avstamp i tidigare strategiarbete. Alla års utvecklingsarbete och erfarenheter gjorda av LAG-styrelsen i Lundaland, projektägare och projektdeltagare utgör en mycket bra grund och god inspiration framåt.

Dels tar vi i värdefull input från olika partners och målgrupper i området. Här har vi haft en givande och inkluderande process med bred representation från offentlig sektor, näringsliv, ideell sektor och engagerade medborgare. Vi började med en SWOT-analys som följdes av workshops med olika teman.

Under framtagningen av strategin har en dialog med övriga leaderområden i Skåne förts för att se vilka samarbetsmöjligheter och områdesförändringar som är möjliga. Inför programperioden 2023-2027 kommer det geografiska området att ändras från föregående period, då Staffanstorps kommun och södra delen av Eslövs kommun inte längre ingår. I Leader

Lundaland ingår nu kommunerna Lund, Kävlinge, Staffanstorp och Lomma.

Konkret har arbetet bedrivits genom att föreningen har skapat en idégrupp med representanter från alla tre sektorerna, dessutom med utökad representation från kommunerna. Denna idégrupp har, tillsammans med leaderkontorets personal och en upphandlad processledare, gemensamt fört arbetet framåt. Representanternas olika ingående perspektiv har adderat värde till både dialogen och den slutliga strategin.

På grund av pandemin har de flesta möten genomförts digitalt. Workshops och dialogmöten på olika teman har genomförts där engagerade aktörer från olika delar av vårt område har träffats över länk och bidragit till att idéer och *utvecklingsområden* har identifierats. Människor som kanske inte annars skulle mötas har gjort det via skärmar och nya jämförelser och slutsatser har kommit fram. Alla möten har skapat mervärden!

Att nå ut i området

För att sprida kännedom om processen att ta fram strategin och för att hämta in tankar och idéer från områdets invånare och aktörer har idégruppen arbetat på olika sätt och använt olika metoder. Lundaland har ett nyhetsbrev som sprids regelbundet där vi beskrivit vad som är på gång. Vi har även använt sociala medier med olika konton på Facebook och Instagram för att nå olika målgrupper i vårt område. På vår webbplats www.leaderlundaland.se finns en flik avseende arbetet med 2023-2027. Idégruppen har också skickat ut enkäter till olika åldersgrupper för att få in åsikter och synpunkter. Många invånare känner till vår verksamhet och har haft möjlighet att komma med inspel.

Under arbetets gång har mycket goda inspel kommit in. Dessa utgör en bra grund till vision, mål och insatsområden, att lägga till lärdomar

och strategisk inriktning från föregående strategi.

Strategin skickades ut till allmänheten och till berörda kommuner och aktörer med syfte att säkra en god förankring hos alla involverade.

Omvärldsbevakning

För att säkerställa att Lundalands utvecklingsstrategi ligger i linje med och bidrar till regionala och nationella mål, har en omvärldsspaning genomförts bland annat med hjälp av Kairos Future. Vi har tagit del av relevanta offentliga planer, program, strategier och rapporter som också fungerat som underlag när vi tagit fram strategin. Som övergripande riktlinjer har vi, precis som flertalet andra aktörer, använt FN:s hållbarhetsmål i Agenda 2030, målen hänger samman och ska ses i en helhet. Listan på mål (ibland med utvalda delmål) som berör Lundaland och den nya strategin är lång. Vår strategi länkar in till mål 5 om jämställdhet, mål 7 om hållbar energi för alla, mål 8 om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, mål 9 om hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 10 om minskad ojämlikhet, mål 11 om hållbara städer och samhällen, mål 12 om hållbar konsumtion och produktion, mål 13 om att bekämpa klimatförändringar, mål 14 om hav och marina resurser samt mål 15 om ekosystem och biologisk mångfald.

Lundaland är en del av Skåne som region vilket gör det relevant för oss att hämta inspiration i gemensamma planer för hela regionen. De fyra kommunerna som utgör Lundalands geografiska område (Lund, Kävlinge, Staffanstorp och Lomma) har naturligtvis olika planer och styrdokument som vi också förhållit oss till. Vår strategi utgår från underifrån-perspektivet och ska stärka och komplettera andra utvecklingsplaner som är relevanta för vårt geografiska område. Här vill vi också verka för löpande samordning med kommunerna för att på ett gemensamt och effektivt sätt skapa möjligheter och förändring.

3 Utvecklingsområdet

3.1 Statistik över Lundaland

Nedan visas en tabell som övergripande beskriver det geografiska området Lundaland. Fakta har Jordbruksverket tillhandahållit via SCB.

Områdets storlek	Antal invånare	115 758	
	Storlek i km ²	747	
	Invånare per km ²	28 785	
Befolkningsstruktur	Andel av befolkningen som är utrikes född	13 %	
	Andel av befolkningen i intervallerna (%):	Kvinnor	Män
	0-15 år	11 %	12 %
	16-24 år	4 %	5 %
	25-44 år	12 %	11 %
	45-64 år	13 %	13 %
	65+ år	10 %	9 %

3.2 Områdesbeskrivning

Med sprakande historia, spännande kultur, fantastisk natur, småkärnig stadsnära landsbygd och vidsträckta vidder bjuder Lundaland på en fantastisk utvecklingspotential.

Det geografiska området Lundaland

Lundaland omfattar kommunerna Lund, Kävlinge, Staffanstorps och Lomma. Området sträcker sig från Öresund i väster till Romeleåsen i öster och utgör en fantastisk del av Skåne, rik på gammal kulturbygd, hav, skog och välmående åkermark. Många mindre orter med storstaden som närmaste granne är framtida utvecklingsområden.

Landskapsbeskrivning av Lundaland

Lundaland ligger i hjärtat av Skåne och är ett område rikt på kulturhistoria och naturvärden av olika slag. Området omfattar 640 kvadratkilometer med ett stort antal byar och mindre

tätorter i en historisk bygd som genomkorsas av gamla handelsleder. Lund med gamla anor från 1100-talet är centralorten inom området och utgör tillsammans med Malmö städer för vilka Lundaland bland annat kan erbjuda natur och kulturupplevelser.

Natur och kulturområdet Lundaland

Landskapsbilden är varierad med en stor andel odlingslandskap och många unika naturresurser. Hit hör bland annat Romeleåsen med dess lövskog och stora höjdskillnader, Öresunds kust med dess naturskyddade områden med rik flora och fauna, Revingehed som har ett militärt övningsfält av nationellt intresse, men också en milsvid pampasliknande rekreationsplats med frigående kor. Vombsjösänkan är ett område med höga naturvärden och ett rikt fågelliv. I skrivande stund finns det en pågående kandidaturansökan till UNESCO för att bilda ett biosfärområde i Vombsjösänkan.

Bygden är rik på slott och herresäten såsom Björnstorps, Svenstorps, Alnarps, Borgebys,

Barsebäck och Häckeberga. Flera av områdets slott och kyrkor har medeltida anor och betydande byggnadshistoriska värden bland annat Dalby och Torna Hällestad, för att nämna några.

Vombsjön och delar av Lommabukten är av riksintresse för yrkesfisket.

Kävlingeån, Skånes tredje största å och i folkmun kallad "Skånes Mississippi", är ett av Europas gäddtätaste vatten. Kävingeån är områdets "första historiskt dokumenterade farled", vilken möjliggjorde för mycket tidiga bosättningar i området, exempelvis, Löddeköpinge, och Borgeby.

Längs hela kuststräckan utmed Öresund, ådalarna och sjölandskapen finns rikt med stenålderslämningar, både boplatser och gravar. Ett par av landets finaste stenkammargravar finns här: Hofterupsdösen, gånggrifterna Danshögarna och Gillhög är några exempel.

I området finns även vikingatida bosättningar på flera håll, bland annat vid Löddeköpinge och Borgeby slott. Utgrävningar tyder på betydande internationella kontakter, allt från Bysans och Syrien till Baltikum och Västeuropa.

Borgeby slott har anor som maktcentrum ända sedan vikingatiden. Det ekonomiska och kommunikationsmässiga maktcentra som då bildades av Borgeby och Löddeköpinge har varit av stor vikt för landsdelens utveckling.

Näringslivet i Lundaland

Jordbruket och trädgårdsnäringen är tillsammans med industrin, livsmedels-, häst- och besöksnäringen viktiga näringar i området.

I Lundaland finns några av norra Europas största markägare som står för storskaligt jordbruk och mycket av marken är klassad som den bästa i Europa. Denna stora primärproduktion skapar också ringar på vattnet för mindre aktörer, både inom odling och förädling av livsmedel.

Bland de mer agrara näringarna vill vi också lyfta fram hästnäringen som är mycket utbredd i hela området. Flyinge Kungsgårds Hästsportcentrum är ett historiskt nav och ett Hippologiskt lärosäte.

Lundalands näringsliv har ett generellt gynnsamt företagsklimat, men också potential för utveckling. För stadsnära företag finns närhet till inkubatorer och tillväxtbefrämjande institutioner. Dock finns det inte motsvarande mötesplatser för företag på landsbygden, varför en satsning på detta är viktig. Trenden visar att fler företag etablerar sig på landsbygden, något som också talar för en sådan satsning.

Inom Lundalands gränser finns forskningsanläggningarna MAX IV och ESS. MAX IV, som invigdes år 2016, är Sveriges genom tiderna största enskilda forskningsinfrastruktur och världens ljusstarkaste synkrotronljusanläggning. ESS, European Spallation Source, är en europeisk forskningsanläggning baserad på neutronspallation. Anläggningen, som är under uppbyggnad, kommer att ge forskare i hela världen möjligheter till nya vetenskapliga upptäckter. Etableringen av både MAX IV och ESS ger stor potential för Lundalands näringsliv, dels som rena underleverantörer, dels i form av ökad generell efterfrågan på produkter och tjänster i det geografiska området.

Föreningslivet i Lundaland

Lundaland har ett rikt och varierat föreningsliv bestående av kultur-, sport- och idrottsföreningar samt ett flertal lokala ortsbundna intresseföreningar som företagarföreningar och byalag och byaråd. Många engagerar sig aktivt i bygdens utveckling och årligen läggs många timmar i verksamheterna.

Service och infrastruktur i Lundaland

Lundaland är välförsett med utbildningsmöjligheter på alla nivåer. Utöver grundskolor och gymnasieskolor finns ett stort utbud av eftergymnasiala lärosäten, bland annat Lunds

universitet och Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp.

Det finns en väl utbyggd kollektivtrafik inom vissa delar av Lundaland, samtidigt som det finns stora utmaningar i kollektivtrafikutbudet till ytterområdena och de mindre byarna.

Vägnätet är välutvecklat med såväl Europavägar som riksvägar genom området. Tillgången till bredband och fibernätverk är hög och under fortsatt utbyggnad. Däremot saknas ett nät av gång-, cykel- och ridleder i vårt område.

Framtidens Lundaland

Framtidens Lundaland kommer att präglas av de trender som vuxit fram under det senaste decenniet.

- Ökad efterfrågan på bostäder utanför storstaden, bland annat av barnfamiljer som vill påverka sin livsmiljö, fritid och närhet till naturomgivningar.
- Ökad efterfrågan på fritidsaktiviteter och naturupplevelser, för att stärka fysisk och mental hälsa.
- Ökad efterfrågan på lokala produkter och tjänster där miljöaspekter och ett tydligt tankesätt kring ursprung och produktion väger tyngre än ekonomi.
- Ökade möjligheter till arbete på distans genom digitalisering och användning av ny teknik.
- Ökat nyföretagande där fler satsar på eget bolag i stället för anställning.

3.3 Behov och utvecklingsmöjligheter

3.3.1 Behov

För att identifiera behov och utvecklingsmöjligheter har vi tagit in relevanta delar ur genomförd omvärldsanalys, både från vår närvärld och vår omvärld. Vi har också via SWOT och tematiska dialogmöten samlat olika perspektiv på både behov och möjligheter. Sammantaget skapar informationen ett tydligt mönster.

Lokal service

Lundaland är ett område där människor sedan långa tider valt att bosätta sig. I ett historiskt perspektiv har god tillgång till bördig mark och vatten samt närhet till handels- och maktcentra gjort området attraktivt. Lundalands tätortsnära läge med urbant fokus på närliggande storstadsområden som Malmö och Köpenhamn har fört med sig att många av Lundalands byar och mindre tätorter fått uppleva minskad lokal service. Den långsiktiga trenden är alltså att Lundalands levande landsbygd är hotad.

Under pandemin 2020–2021 har vi sett en motsatt trend med ett ökat behov och en ökad efterfrågan på lokal service av olika slag. Vi har även sett en ökning av olika kreativa lösningar för att tillhandahålla lokal service. Inte minst har tillväxten av lokala REKO-ringar visat på möjligheter i nya affärsmodeller. Pandemin har även resulterat i ökat distansarbete, ett mönster som många tror delvis kommer att leva kvar. Detta gör att möjligheten att bo och vara aktiv på landsbygden och samtidigt arbeta och verka i stadens miljöer ökar. Något som förstärker den positiva efterfrågan på service och tjänster i lokalsamhället utanför de urbana miljöerna.

Stad och land i balans

Den långsiktiga trenden, (dvs den ökade urbaniseringen och ett starkt fokus på utvecklingen av städer och stadsnära tätorter), hindrar hållbar utveckling av hela vårt samhälle. För ett hållbart samhälle behövs städer och landsbygd i balans, lokal utveckling av landsbygden och med den en motkraft till ytterligare förtätning.

För stort fokus på städerna och det urbana utbudet gör att fler och fler invånare i Lundaland riskerar att gå miste om allt som närområdet kan erbjuda i form av upplevelser och kunskap om den lokala naturen, kulturen och historien.

Lundalands geografi, med attraktiv storstadsnära landsbygd med stor potential, förhållandevis bra kommunikationer och ett rikt närings- och kulturliv, (ger stora förutsättningar för att stad och landsbygd ska kunna verka sida vid sida), komplettera och stärka varandra. Lundaland är en attraktiv region där både fokus på land och stad ryms.

Nya arbetstillfällen

Idag finns ett behov och en växande efterfrågan i området på att nya arbetstillfällen skapas på landsbygden, så att människor kan verka nära platsen de bor på. Ett hinder för hållbar utveckling och tillväxt av entreprenörskapet på Lundalands landsbygd är bristen på (risk)kapital. Det behövs tillgång till kapital för att utveckla idéer, för att gå från projekt till verksamhet eller helt enkelt för att utveckla befintliga lokala företag. Man behöver undersöka hur lokal samverkan kan lösa dessa utmaningar. Infrastruktur, som fiberbredband till alla, är också viktigt för att skapa förutsättningar för tillväxt och nya arbetstillfällen.

Mötesplatser och kreativa miljöer

Området saknar mötesplatser på landsbygden, och då särskilt för den unga generationen. Mötesplatser där man träffas över generationsgränserna kan exempelvis stimulera till fler generationsväxlingar både inom traditionellt lantbruk och trädgårdsföretagande och i andra näringar. Lundaland behöver fler kreativa miljöer där nya idéer kan prövas, nya processer uppstå och nya nätverk bildas. Helt enkelt miljöer som stimulerar till innovation och utveckling för att stödja och utveckla nya lösningar på gemensamma behov.

3.3.2 Utvecklingsmöjligheter

Stad och land i bättre balans

Området har unika förutsättningar i form av rik natur, kultur och historia i samspel med en vilja till förändring i lokal anda. Med avstamp i detta och med stöd av leadermetoden kan Lundaland bli ett område där stad och landsbygd samspelar, stärks och utvecklas utifrån sina respektive behov.

Närhet till akademien

I Lundaland finns en lång tradition av forskning och utveckling med närhet till två anrika universitet; Lunds universitet och Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp. Fler goda exempel på samverkan mellan universiteten och det omgivande samhället behövs, inte minst för att utveckla och stimulera grön omställning och utveckla den gröna ekonomin på landsbygden ytterligare. Kunskapsöverföring mellan forskning, företag, offentlig- och ideell verksamhet måste stärkas eller rent av byggas.

Miljömedvetenhet, nya arbetssätt och samverkansformer för social hållbarhet

Områden som har stor potential i Lundaland är hållbarhet och miljömässig medvetenhet, social ekonomi, cirkulära modeller och gemensamma kollektiva lösningar. Genom att värna om olika

typer av resurser och tillsammans hitta hållbara lösningar skapas förutsättningar för Lundaland som en framtida grön och hållbar oas. Det kan till exempel handla om lösningar på lokal service, nya modeller för att engagera bygdens unga eller kollektivtrafik till de mindre byarna. Det kan även handla om ökad biologisk mångfald, fokus på resursanvändning och resurshantering eller tillvaratagande av möjligheterna i samband med det blivande biosfärområdet kring Vombsjösänkan.

Genom att sätta lokalsamhället i fokus stimuleras beteende som att handla lokalt och medvetet samt att stimulera hållbar konsumtion och resursanvändning. Områdets verksamheter behöver ges stöd och möjligheter att kunna följa med i den globala utvecklingen.

Många besöksmål

Lundaland har en varierande natur och ett rikt kulturarv i form av historiska minnesmärken, fornlämningar, slott och herresäten. Här finns även resurser såsom oupptäckta och outvecklade besöksmål och närhet till orörd natur och tysta ställen att vistas ensam på. Behovet av meningsfulla och hälsofrämjande fritidsaktiviteter för alla åldrar, boende såväl som besökande, är stort. Genom ökad samverkan mellan befintliga entreprenörer och ideella organisationer kan paketslösningar och unika Lundalandupplevelser inom besöksnäringen utvecklas i gemenskap.

Starkt näringsliv och nya arbetstillfällen

Lundaland är en betydande del i en tillväxtregion. Genom det unika läget, bred kompetens samt starkt och brett företagande finns det möjlighet att expansivt dra nytta av både "mikro", (den lokala marknaden på landsbygden) och "makro" (den nära marknaden i staden och i förlängningen vidare

ut i världen.) Detta sker genom att stimulera utveckling och tillväxt av det som redan finns och genom att verka för att arbetstillfällen skapas via nyföretagande. Här finns många områden att vidareutveckla, exempelvis mat, vattendrag, friluftsliv, gröna näringar, kultur, med mera. Genom nytänkande inom de gröna näringarna kan traditionella material och råvaror användas på nya sätt och skapa nya produkter. Lokal livsmedelsförädling, mat-traditioner och möten över mat och dryck, utveckling av "lokala smaker" blir relevant både för boende och besökare.

Närhet och ökad samverkan

För att uppnå en långsiktigt hållbar utveckling krävs effektiva, mångfunktionella och sektorsövergripande lösningar. Det är därför viktigt att öka kännedomen om möjligheterna för lokal utveckling och kunskapen om vad som redan gjorts, för att inspireras av och bygga vidare på. Med andra ord krävs en förbättrad, gemensam marknadsföring av den kraft som finns i lokal utveckling via leadermetoden och av genomförda och pågående projekt. Vidare är det viktigt att stärka det lokala ledarskapet. Förutsättningar måste finnas för fler personer att vilja utvecklas från eldsjälar till lokala ledare. Genom att öka kunskapen, stärka och vidareutveckla nätverk, knyta samman bygder och bygga vidare på nätverk av byar så byggs ett starkt och stolt "vi", en motkraft till den ökade individualismen i samhället.

För mer information om områdets förutsättningar och utvecklingsmöjligheter, se Bilaga 2 – SWOT analys.

4 Mål, insatsområden och indikatorer

4.1 Vision

”Vårt Lundaland – där närhet, kreativitet och lokalt medskapande bygger attraktionskraft, samhällsnytta och stolthet för vår bygd”

Vår vision tar fasta på vår närhet till varandra, närhet till andra utvecklingsorganisationer, närhet till större städer i vårt område och runt oss samt närhet till akademien och till kontinenten.

Vårt utvecklingsarbete kännetecknas av människors och organisationers aktiva medskapande, breda samverkan, gemensamma lärande och insatser som gynnar så många som möjligt. Visionen uttrycker vår vilja att vidareutveckla, utmana och innovativt fortsätta vårt arbete med smart, hållbar och inkluderande utveckling. Med målet att uppnå en positiv framtidstro, samhällsnytta och stolthet hos oss alla.

4.2 Mål

Lundalands utvecklingsmål

När vi arbetat fram Lundalands tre utvecklingsmål har vi tagit avstamp i samordning med andra planer med specifik inriktning mot att skapa utveckling i Lundalands landsbygder. Exempel på detta är EU:s gemensamma jordbrukspolitik, den regionala utvecklingsstrategin och olika kommunala planer för de ingående fyra kommunerna. Vi har också tagit avstamp i tidigare strategier för vårt område. Det tredje avstampet har vi tagit i insamling och analys som resulterat i listade

behov och möjligheter. Kopplingen till Agenda 2030 och de globala målen löper som en röd tråd genom hela strategin.

- 1- Ökat engagemang och stärkt gemenskap i bygden
- 2- Stärkt entreprenörskap och ökad innovation
- 3- Ökat engagemang för hållbar utveckling och fler smarta lösningar

1. Ökat engagemang och stärkt gemenskap i bygden

Målet syftar till att kraftsamla i bygden, att i samverkan bygga vidare på det som finns, komplettera och vidareutveckla för en ökad framtidstro i och för bygden. Här fokuserar vi på delaktighet och samskapande, tar vara på och växlar upp engagemang, vi skapar ökad integration och bygger synergier. Vi är smarta tillsammans, tar vara på närhet och bygger ökad samverkan, på den egna platsen och i området som helhet.

Koppling till mål i EU:S gemensamma jordbrukspolitik:

Bidrar till det allmänna målet ”Förbättrad socioekonomisk struktur i landsbygdsområden”, och till det särskilda målet ”Främja sysselsättning, tillväxt, jämställdhet mellan könen, social delaktighet och lokal utveckling i landsbygdsområden”.

2. Stärkt entreprenörskap och ökad innovation

Genom målet skapas förutsättningar för hållbar utveckling, tillväxt, och ökad syssel-sättning. Vi vill ta tillvara och ytterligare stärka dagens näringsliv och föreningsliv samtidigt som vi vill stimulera nytt. Vi vill öka idékraften genom

kunskapsväxling, både från akademien och mellan aktörer. Vi vill stärka den lokala ekonomin.

Koppling till mål i EU:S gemensamma jordbrukspolitik:

Bidrar till det allmänna målet att "Förbättra den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområden". Här finns även delvis koppling till målet att "Främja en smart, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor för livsmedelstrygghet" och till de särskilda målen "Öka konkurrenskraften och marknadsorienteringen, med större fokus på forskning, teknik och digitalisering" och att "Främja sysselsättning, tillväxt, jämställdhet mellan könen, social delaktighet och lokal utveckling i landsbygdsområden".

3. Ökat engagemang för hållbar utveckling och fler "SMARTa" lösningar

Målet syftar till att förbättra både klimatmässig och social hållbarhet inom vårt område samt till grön omställning och hållbar utveckling. Vi vill jobba brett med hållbarhet, skapa ökat engagemang och "SMARTa" insatser. Vi vill koppla till den större helheten i de globala målen i Agenda 2030.

Koppling till mål i EU:S gemensamma jordbrukspolitik:

Bidrar till allmänna målen "Förbättra den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområden" och "Stödja miljövård och klimatåtgärder och bidra till unionens miljö- och klimatrelaterade mål". Koppling finns även till följande särskilda mål; "Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi", "Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft" samt "Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmedel och landskap".

4.3 Insatsområden

För att nå de uppsatta målen har fyra insatsområden prioriterats. Varje insatsområde kan bidra till att uppfylla flera av våra utvalda mål. Även i innehåll och definition av insatsområden finns en röd tråd till behov och möjligheter.

1. Våra utvecklande mötesplatser

Insatsområdet ska stimulera skapandet av olika sorters mötesplatser; nätverk, kluster, hubbar, labb eller andra sammanhållande funktioner. Mötesplatser, i stort och i smått, där det skapas större förståelse för varandra över bakgrund, ålder, sektorsgränser och kompetenser och där man har varandra som resurser. Sammanhang som skapar förutsättningarna för att odla samhällsutvecklare och innovatörer, att vattna det lokala och låta det växa.

Insatsområdet ska stimulera utveckling av både bredd och spets genom att medverka till inspiration, innovation och testning, stöttning och vidareutveckling. Men också främja samarbete och samverkan. Våra mötesplatser ska vara en grogrund för positivt förenings- och företagsklimat och social gemenskap.

Insatsområdet kopplar till behov och möjligheter som mötesplatser och kreativa miljöer, smarta lösningar på lokal service, närhet och ökad samverkan, stad och land i bättre balans.

Insatsområdet bidrar till alla våra utvecklingsmål. Utvecklade mötesplatser, digitala eller fysiska, blir plattformar för hållbar utveckling, innovation och smarta lösningar. Vi drar nytta av vår närhet till akademien, vi bygger närhet oss emellan och ökar samverkan. Vi bygger idékraft och ökat engagemang för såväl den egna bygden som för hållbar utveckling. I gemenskap och enskilt.

2. Våra lokala erbjudanden, med möjlighet att bygga vidare

Insatsområdet ska stimulera ökad tillgång till lokal service. Organisera våra styrkor och kompetenser samt stödja våra lokala entreprenörer att utveckla och matcha mot den lokala marknaden på orten, i Lundaland och utanför.

Insatsområdet ska bl. a medverka till att fler arbetar nära varandra för att utveckla Lundaland till en attraktiv och blomstrande bygd, att vi värdesätter det vi har och utvecklar nya produkter och tjänster, att vi tar influenser utifrån och anpassar dem innovativt till vår bygd och till vår omvärld. Genom detta får vi ett stärkt näringsliv, nya arbetstillfällen och en balans mellan stad och landsbygd.

Insatsområdet kopplar till behov och möjligheter som ökad lokal service, stärkt näringsliv och nya arbetstillfällen, stad och land i bättre balans.

Genom att aktivt stimulera lokala erbjudanden och lokal service, stödja entreprenörer och bidra till en aktiv blomstrande bygd bidrar insatsområdet till utvecklingsmål 2, stärkt entreprenörskap och ökad innovation. Det bidrar också till mål 1 och mål 3 där ökat engagemang, blir en grogrund för stärkt gemenskap i bygden och fler smarta lösningar.

3. Vår hälsa och våra besökare

Insatsområdet ska stimulera ökning av fritids- och rekreationsmöjligheterna på landsbygden, (där natur- och kulturupplevelser bidrar till livskvalité, folkhälsa och turism). Det ska stimulera till att fler boende deltar i hälsofrämjande aktiviteter och att vi har en utvecklad och växande besöksnäring.

Insatsområdet ska ta vara på våra många besöksmål och medverka till mer utvecklade natur-, kultur och smakupplevelser. Insatsområdet ska sporra till färre barriärer i

landskapet med större möjligheter att ta sig runt, där det är lätt att hitta attraktiva platser och besöksställen.

Insatsområdet kopplar till behov och möjligheter som exempelvis många besöksmål, lokal service, stad och land i balans, stärkt näringsliv och föreningsliv och nya arbetstillfällen.

Insatsområdet bidrar till alla våra tre utvecklingsmål: Entreprenörskap och innovation stärks genom lokala erbjudanden både för boende och besökare. Natur och kulturupplevelser stärker hälsa, livskvalitet och social hållbarhet. Genom att utveckla för varandra och för andra stärks gemenskapen i bygden.

4. Vår varsamhet om resurser, miljön och varandra

Insatsområdet ska verka för att vi tar hand om våra tillgångar i alla former – detta innebär satsningar som främjar till medveten resursanvändning, cirkulär ekonomi, delningsekonomi, återbruk, hållbara livsmiljöer och livsstilar samt grön omställning. Insatsområdet ska leda till att tid och pengar spenderas i närområdet, vilket är bra för både miljö och den lokala ekonomin. Det ska även stimulera till fortsatt utveckling i samverkan med det nya biosfärområdet.

Insatsområdet ska medverka till att hitta långsiktigt hållbara lösningar, tydliggöra värdet av landskapet, öka biologisk mångfald, öka lokal produktion samt att utveckla klimatsmarta transporter och bättre lokal infrastruktur.

Insatsområdet kopplar till behov och möjligheter som miljömedvetenhet, närhet till akademien, stärkt näringsliv och föreningsliv, stad och land i bättre balans.

Detta insatsområde har stark koppling till strategins utvecklingsmål 3, ökat engagemang för hållbar utveckling och stimulera fler smarta

lösningar. Vi ser även en koppling till stärkt entreprenörskap och innovation samt till engagemanget i bygden. Via kraftsamling och delaktighet kan vi vara smarta tillsammans.

4.4 Indikatorer och målvärden

Indikatorer är ett sätt för oss att mäta de mål vi satt upp i strategin. De ska alltså ge en bild av utvecklingen som skett och visa på måluppfyllelse. Det finns indikatorer på tre nivåer, på EU-nivå, nationellt och lokalt. Vi har valt de indikatorer som på bästa sätt kan visa på framsteg mot målen i strategin.

Då vi jobbar enligt leadermetoden med underifrånperspektiv som är en av grundprinciperna stöttar vi i ansökningsprocessen till relevanta val av indikatorer och målvärden. Uppföljningen består av att vi stämmer av och mäter uppfyllelse i relation till det projektägaren satt upp i respektive ansökan. Målvärden och urvalskriterier kommer att definieras i nästa fas inför uppstart av Lundalands verksamhet i den nya programperioden hösten 2022.

Ökat engagemang och stärkt gemenskap i bygden

Ökat engagemang och stärkt gemenskap syftar till att kraftsamla i bygden, att i samverkan bygga vidare på det som finns, komplettera och vidareutveckla detta. För att kunna mäta om vi uppnår vårt mål har vi valt att följa upp på smarta landsbygder och på nya mötesplatser där utvecklat engagemang och stärkt gemenskap kan ske. Här vill vi också sätta extra fokus på projekt som drivs av unga samt projekt som skapar en generell känsla av ökad inkludering och ger en ökad framtidstro.

Stärkt entreprenörskap och ökad innovation

För att kunna mäta våra resultat i relation till stärkt entreprenörskap och ökad innovation vill vi mäta det som bidrar till ökat idékraft och som

skapar resultat i riktning mot och fram till detta mål. Därför har vi valt indikatorer som innovation i form av nya produkter och tjänster, nya arbetssätt och metoder, nya service-lösningar, omsättning av ny kunskap i praktiken, antal entreprenörer som får stöd och nya nätverk som skapas.

Ökat engagemang för hållbar utveckling och fler smarta lösningar

Målet ökat engagemang för hållbar utveckling och fler smarta lösningar syftar till att förbättra både klimatmässig och social hållbarhet inom vårt område. Förutsättningar för detta är olika insatser, från förändrat synsätt och ökad kunskap, till att ta fram olika typer av nya lösningar. Vi väljer därför att mäta indikatorer som antal utbildningstillfällen, omsättning av ny kunskap i praktiken, antal nya strategier för smart landsbygd, hälsa, friskvård och antal nya lösningar på miljö och klimatproblem.

Mål	Insatsområde	Kod	Indikatornamn
Ökat engagemang och stärkt gemenskap i bygden	1. Våra utvecklade mötesplatser 2. Våra lokala erbjudanden 3. Vår hälsa och våra besökare	R.40	Smarta landsbygdsstrategier
		N.05	Nya mötesplatser
		L.12	Projekt som drivs av unga
		L.13	Bevarade fritids- och kulturverksamheter
		L.33	Projektdeltagare som upplever ökad inkludering
	L.34	Projektdeltagare som känner ökad framtidstro	
Stärkt entreprenörskap och ökad innovation	1. Våra utvecklade mötesplatser 2. Våra lokala erbjudanden 3. Vår hälsa och våra besökare	R.39	Landsbyggsföretag som får stöd
		N.03	Nya produkter
		N.04	Nya tjänster
		L.11	Projektdeltagare som omsätter ny kunskap i praktik
		L.16	Nya servicelösningar
		L.23	Nya metoder, arbetssätt eller processer
	L.30	Organisationer i nya nätverk	
Ökat engagemang för hållbar utveckling och fler smarta lösningar	1. Våra utvecklade mötesplatser 2. Våra lokala erbjudanden 3. Vår hälsa och våra besökare 4. Vår varsamhet om resurser, varandra och miljön	R.27	Miljö- och klimatprojekt
		R.40	Smarta landsbygdsstrategier
		L.07	Utbildningstillfällen
		L.11	Projektdeltagare som omsätter ny kunskap i praktik
		L.32	Projektdeltagare som upplever förbättrad hälsa
		L.36	Organisationer som genomför insatser för minskad klimatpåverkan
		L.38	Nya lösningar på miljö- och klimatproblem
		L.45	Invånare med ökad tillgång till friskvårdsaktiviteter

Tabell med preliminära indikatorer – dessa kommer att uppdateras när Jordbruksverket beslutat vilka indikatorer som måste vara med.

5 Genomförande

5.1 Kommunikation

Kommunikation är ett viktigt verktyg för att förmedla information till relevanta målgrupper. Målet med våra kommunikationsinsatser är att öka kännedomen om leadermetoden, metodens grundprinciper, potentialen och möjligheterna till lokal utveckling. Målet är även att öka kunskapen om vad som redan är gjort och vilka resultat det skapat. Genom att sprida information om genomförda och pågående projekt vill vi inspirera, både till helt nya idéer, och till att bygga vidare på det som gjorts. Vi vill stimulera till ett breddat erfarenhetsutbyte, ta tillvara och hitta nya möjligheter.

Målet med Lundalands kommunikation är alltså att på ett effektivt och tydligt sätt synliggöra, sprida och informera om det utvecklingsarbete som sker i Lundaland, samt möjligheterna att söka EU-medel. Målet är också att sprida goda exempel och att tillgängliggöra information och kunskap för att underlätta arbetet för till exempel projektägare, sökande, styrelse och samarbetsparter med flera.

Genom kommunikationsinsatser vill vi stärka det lokala ledarskapet och skapa drivkraft för fler personer att vilja utvecklas från eldsjälur till lokala ledare.

Samarbete, jämställdhet och medskapande på lokal nivå är kärnan i leadermetoden och löper som en röd tråd genom utvecklingsstrategin. Ambitionen är att dessa värdeord även ska genomsyra såväl verksamhet som i kommunikation.

Här beskriver vi övergripande vilka kommunikationsinsatser som planeras. En mer detaljerad kommunikationsstrategi och plan finns att läsa, se bilaga 3.

Kommunikationsstrategi och plan

En kommunikationsplan ska upprättas inför programperiodens start. Planen beskriver konkreta kommunikationsmål, aktiviteter, kanaler, budskap, målgrupper, tidsperioder samt ansvariga för respektive aktivitet. Planen ska anpassas efter omvärlden, behov samt Leaderperiodens olika faser. En uppföljning och uppdatering av kommunikationsplanen sker en gång per år i samband med föreningens årliga strategiuppföljning.

Om en nationell grafisk profil för Leader finns ska denna användas.

Övergripande kommunikationsinsatser

Lundaland tar tillvara och bygger vidare på de erfarenheter och det arbete som skett under programperioden 2014–2020.

Kommunikationen ska vara tillgänglig och anpassas efter de olika målgrupperna samt programperiodens olika faser: uppstart, genomförande, uppföljning och utvärdering. Målgrupperna är bland annat organisationer och personer som vill söka stöd, projektägare, samarbetspartners, styrelse och kontor. Information ska anpassas för att möta målgruppernas behov.

Lundalands kommunikativa bas är hemsidan och ett tillgängligt verksamhetskontor. Detta kompletteras med närvaro i sociala medier, med digitalt och tryckt informationsmaterial, olika typer av fysiska och digitala möten (dialogmöten, workshops, informationsmöten), kommunikationsaktiviteter tillsammans med samarbetspartners, kampanjer, utlysningar, pressmeddelanden med mera

Både LAG-styrelsen och verksamhetskontoret har en viktig roll i kommunikationsarbetet. Genom sin representation ansvarar ledamöterna för att överföra sin organisations

frågor, behov och möjligheter in till LAG - och också föra ut leaderarbetet och Leaders möjligheter och resultat ut i sina organisationer och nätverk. Ett nära samarbete med kommunerna kommer att eftersträvas för att bättre kunna anpassa insatser och samverka kring utvecklingen i området. Detta kan till exempel vara i form av beredningsgrupper och regelbundna dialogmöten.

5.2 Urvalsprocess

Leaderföreningen har en öppen och icke-diskriminerande urvalsprocess för att prioritera projekt.

Urvalsförfarandet är utformat för att möjliggöra urval av de projekt som kan bidra till att uppfylla målen för strategin. Leaderföreningen prioriterar projekten med hjälp av lokalt utformade urvalskriterier. Ingen enskild sektor; privat, ideell eller offentlig har mer än 49% av rösterna. Efter prioritering fastställer Leaderföreningen stödbeloppet. Jordbruksverket gör slutkontroll av stödberättigande och fattar beslutet som skickas ut till sökande.

Urvalskriterier kompletteras med efter att strategin är prioriterad.

5.3 Samordning och samarbete med andra aktörer

För att utvecklingsinsatser ska få bästa möjliga effekt krävs samverkan och ett gott samarbetsklimat mellan de olika parter som på olika sätt arbetar med utveckling av landsbygder. För oss är det därför viktigt att samverka med andra, både inom och utanför, Lundaland. Vi prioriterar samverkan med andra aktörer med olika ansvar för landsbygdsutveckling, främst Region Skåne, Länsstyrelse och kommunerna i det geografiska området.

Samordning och samverkan med samtliga aktörer har skett och kommer fortsatt att ske när det gäller strategiska frågor. En årlig översyn

görs för att hålla jämna steg i den långsiktiga utvecklingen och fortsätta samordningen genom hela programperioden. Vi vill på ett effektivt sätt skapa möjligheter till förändring.

Fördjupad samverkan med kommunerna i Leaderområdet innebär bland annat att leaderkontor och kommuner arbetar tätare och tar fram nya arbetssätt. Detta innebär exempelvis täta avstämningar kring samlade utvecklingsinsatser och att tjänstepersoner med utvecklingsansvar jobbar i eller nära styrelsen. Löpande samverkan kring projektansökningar och genomförande görs också.

Redan inför 2007–2013 skapades ett nätverk i Skåne. Detta nätverk är värdefullt, fungerar väl än idag och har ett bra arbetssätt som vi gärna vill fortsätta med. I nätverket ingår alla Skånes leaderområden, representanter för Region Skåne och Länsstyrelsen. I perioder har även Skånes kommunförbund, Skogsstyrelsen samt vissa av Region Skånes bolag exempelvis Tourism in Skåne ingått. Syftet med nätverket är att dela erfarenheter och skapa samsyn. I detta nätverk delar vi idéer och projektinformation, vi hänvisar till varandra och hjälper sökande hitta rätt, vi utbyter erfarenheter och tips och vi har gemensamma utbildningar och träffar, till exempel, med gemensamma målgrupper.

Vi ser även LRF Skåne, LRFs kommungrupper och Hushållningssällskapet Skåne, våra universitet och högskolor, Skånes Hembygdsförbund, Naturvårdsverket, scouterna, idrottsrörelsen med flera som viktiga aktörer att samverka med.

Nationellt har vi vår paraplyförening LUS. Denna gemensamma röst för leaderföreningarna i Sverige har fått en alltmer framträdande roll i samverkan med Jordbruksverket. Transnationellt har vi vår organisation ELARD som arbetar för leader på EU-nivå.

5.4 Effekter

Med effekter menas förändring på längre sikt till skillnad från resultat som uppstår i anslutning till ett projekt och sedan kan försvinna. Resultaten av våra beviljade projekt har stor potential att skapa långsiktiga strukturella effekter, detta har vi sett efter varje programperiod och det är en av anledningarna till att EU har så stor tilltro till leadermetoden. Behov som kommer fram underifrån och som löses tillsammans har större chans att finnas kvar och att fortsätta utvecklas.

Vi ser att både hårda och mjuka effekter är värdefulla att uppmärksamma och följa. Därför kommer styrelsen att prioritera att arbeta med båda dessa. De hårda effekterna, som exempelvis förändringar i befolkning och antal arbetstillfällen, är ofta lättare att mäta. För oss i Lundaland är det mycket viktigt att även följa upp mjuka effekter över tid. I denna strategi har vi exempelvis lyft upp stolthet för bygden, idékraft och entreprenörskap. Det som initieras i olika projektinsatser inom kommande strategiperiod vill vi naturligtvis även se kvarstående effekter av.

Vår ambition är att arbeta strukturerat och långsiktigt, att hela tiden ha blicken långt fram och fundera på vad vi kan göra, vilka frågor och krav vi behöver ställa för att nå de långsiktiga effekterna. Fundera på hur vi kan arbeta för att de finansierade projekten i så stor utsträckning som möjligt får goda möjligheter att ge kvarstående effekter även efter avslutat projekt.

Vi vet att en framgångsfaktor för att nå goda effekter är att vi i styrelsen, med flera, målmedvetet arbetar för ökad medvetenhet och att vi skapar goda strukturer.

Våra utvecklingsmål; "Ökat engagemang och stärkt gemenskap i bygden", "Stärkt entreprenörskap och ökad innovation" samt "Ökat engagemang för hållbar utveckling och

fler smarta lösningar" syftar alla till att skapa både korta projektresultat och långsiktiga effekter. Dessa pekar ut den riktning vi ska jobba mot även för effektskapande.

Lärande samarbeten som stödjer och utvecklar effekter

Lärandet inom projekt, mellan projekt och mellan aktörer, både inom och utanför vårt område, är fortsatt viktigt för oss. Vi kommer fortsätta synliggöra våra projekt och deras resultat, hålla träffar med och mellan våra projektutförare (både projektledare och projektägare). Det är viktigt att även fortsättningsvis besöka projekten för att se och höra om deras erfarenheter, upplevelser och kunskap om utförandet. Vi prioriterar även ett kontinuerligt lärande i vår styrelse och hos andra förtroendevalda.

En "rundtur" med besök där vi får med oss politiker, tjänstemän och media med flera ser vi som en bra utveckling inför denna period.

Idé- och ansökningsfasen

För att bevaka och stimulera långsiktiga effekter strävar vi efter ett starkt underifrånperspektiv, ideellt engagemang och så långt som möjligt ett trepartnerskap i genomförandet. En bred förankring borgar för ett bra genomförande med bestående resultat. Personalen på leaderkontoret har till uppgift att följa sökande från idé till genomfört projekt med en färdig slutrapport. Leaderkontoret är ett landsbyggsutvecklingskontor där vi även hjälper sökande till annan finansiering och andra lösningar vid behov.

Vi arbetar med utlysningar och dialogmöten för att hitta potentiella sökande. Vi kommer att arbeta närmare våra samverkanspartner såsom kommunernas tjänstepersoner för att tillsammans hitta både sökande och projekt som passar inom leader. I det större utvecklingsomhanget bidrar vi till gemensam drivkraft tillsammans med

kommunernas, regionens och länsstyrelsens utvecklingsarbete.

Vårt mål är att sprida leadermetoden och Lundalands utvecklingsstrategi, våra insatsområden och utvecklingsmål. Här kan vi även använda vårt regionala nätverk Leader Skåne där det finns en tradition att göra saker brett och tillsammans. Vårt arbetssätt skapas av ett öppet sinne och att våga testa och lära av det vi gjort, både positivt och det mer utmanande. Här är även vårt samverkansnätverk i Skåne ett viktigt forum. Lundalands kommunikationsstrategi och kommunikationsplan är viktiga redskap i synliggörandet av oss som leaderområde och aktör inom landsbygdsutveckling.

I alla dessa insatser har vi fokus på det som påverkar och skapar långsiktiga effekter.

Urval av projekt

I bedömning för urval av projekt använder vi först våra grundvillkor som beaktar projektkapacitet och kompetens att driva projekt, men även att man beaktar jämlikhet etc. En färdig ansökan bedöms på ett beslutsmöte av LAG:s styrelse med hjälp av fastställda urvalskriterier och poängbedömning. I den processen är det viktigt med kompetenta styrelseledamöter med stora nätverk. Sökande bjuds också in till mötet för en kort presentation av projektet och har då möjlighet att besvara eventuella frågor från styrelsen. Allt är transparent och dokumenten kommer att finnas på vår webbplats. Vi söker långsiktigt hållbara projekt dvs. man bör ha en tanke på hur projektet ska klara sig även efter projekttiden och därmed bidra till kvarvarande effekter.

Projektgenomförandet och uppföljning

Under den tid då projekten genomförs jobbar vi med kontinuerlig uppföljning och avstämning. Personalen på leaderkontoret finns alltid till hands, även styrelseledamöterna kan hjälpa till

med sin kompetens och nätverk. Vi strävar efter så bra resultat som möjligt, dvs att skapa störst nytta för pengarna. Regelbundna träffar mellan projekten och tillsammans med andra leaderområden arrangeras också. Dessa träffar brukar vara väldigt uppskattade och många erfarenheter och tips delas. Leaderkontoret gör även en årlig uppföljning med en skriftlig rapport där vi följer upp verksamheten och projektens resultat. Denna rapport är både internt för styrelsen och externt för partnerskapet och allmänheten.

Även i denna fas av arbetet har vi ett självklart fokus på det som påverkar och skapar långsiktiga effekter.

Utvärdering

Vår årliga uppföljning av projekt och resultat avslutas med en slutrapport. Ambitionen är att synliggöra alla projekt och deras resultat i en projektkatalog. Effektmätningen av hela strategin görs av Jordbruksverket.

Lärande – samarbeten som stödjer och utvecklar effekter

Lundaland har arbetat med leaderprojekt under programperioderna 2007-2014 och 2015-2023. Den erfarenhet vi fått genom att lösa de problem vi ställts inför i tidigare programperioder kommer att vara vår metodbank som vi kan använda under kommande programperiod 2023-2027.

5.5 Hur främjar strategin innovation?

Vad är innovation?

Vi har en bred definition på innovation, för oss är det inte bara nya produkter och nya tjänster, utan även att vara nytänkande i alla avseende. som exempel på innovation. Från produkter och tjänster, hur man närmar sig marknaden, hur man arbetar i den egna organisationen med nya arbetsmodeller och verktyg, vem man samarbetar med, hur man korsbefruktar olika

typer av kompetenser och inriktningar. I en vidare bemärkelse kan det också handla om att tillämpa andras innovationer. Innovation, som vi ser det, spänner alltså över ett brett spektrum från helt nytt, via nytt i den egna geografien till nytt i den egna organisationen.

Hur strategin främjar innovation

Nytänkande och innovation är en integrerad del i leadermetoden. Vårt arbetssätt stimulerar innovation, både genom att vi vill utmana oss själva att agera på nya sätt, och att vi uppmanar till innovativt tänkande och agerande i projekt. Allt för att stimulera och stödja olika typer av innovativa inslag i det lokala sammanhanget.

Våra utvecklingsmål speglar önskade satsningar på ökad idékraft inom flera olika områden. Vi menar att ökat engagemang, stärkt gemenskap i bygden, stärkt entreprenörskap och ökad innovation ska leda Lundaland till en högre och mer innovativ nivå i framtiden. Vi ser också att målet ökat engagemang för hållbar utveckling och fler smarta lösningar kommer att bjuda in till innovation i både stort och smått. Vår ambition är att våra utvecklingsmål ska stimulera till ökad förnyelse; nya samverkansformer, nya gränsöverskridande plattformar för utveckling av nya idéer och nya lösningar på vår tids utmaningar och möjligheter.

I Lundaland är det nära till akademien och till många delar av det skånska innovationsstödssystemet. Denna närhet drar vi nytta av genom ett tätt samarbete och uppbyggda nätverk. Det kan exempelvis handla om att skapa kontakter mellan projekt och externa resurser. Det kan också handla om att inspireras för att förbättra och utveckla vårt eget arbete. Inom Lundalands geografiska område finns också goda förutsättningar för konceptet smarta landsbygder.

Som en del i vår höga ambition att främja innovationer vill vi också uppmana till frekvent

samverkan mellan leader och andra aktörer med utvecklingsansvar. Det handlar exempelvis om att jobba tätare med regionen i relation till mål och aktiviteter, både i regionala utvecklingsstrategin och innovationsstrategin. Exempel på områden med särskild överlappning är bland annat livsmedel, digitalisering, grön omställning, mångfald av goda livsmiljöer, god miljö och hållbar resursanvändning. Etablerade regionala samverkansfora är utmärkta plattformar för att dela lärdomar och lyfta projektidéer, för att inspirera varandra, jobba smart och undvika överlappningar.

Det handlar även om tätare samverkan med kommunerna inom det geografiska området. Vi ska utveckla en högre grad av innovation i vårt gemensamma sätt att arbeta. Målet är att finansiera projekt med innovativa inslag som stärker området som helhet. Kommunerna och Lundaland tar ett gemensamt ansvar att jobba i takt, lära av varandra, tillvarata resurser och växla upp. Vi har en gemensam process för urval, förankring och spridning av insatser och resultat.

5.6 Övergripande principer

Agenda 2030 och de 17 globala målen är en överskådlig och viktig utgångspunkt för hur vi i Lundaland vill jobba med hållbar utveckling under kommande strategiperiod. Att ta utgångspunkt i denna ger oss också ett gemensamt angreppssätt och ett delat språk med många andra aktörer, lokalt, nationellt och globalt. Målen omfattar de tre perspektiven inom hållbarhet, ekonomisk, miljömässig och social. De är ömsesidigt beroende av varandra. De hjälper oss att navigera mot en hållbar helhet i vår strategi och i vårt kommande utvecklingsarbete, där vi ska bidra till förflyttning och hållbar omställning. Ett arbetssätt som garanterar ett livskraftigt Lundaland också för kommande generationer.

Leader Lundalands arbete ska genomsyras av inkludering och likabehandling, och ska

stimulera jämställdhet och jämlikhet. Grunden i vårt arbete är att alla är välkomna och inkluderade. Vi ska säkerställa att vi alltid har ett tillgängligt och icke-diskriminerande bemötande. Vi ska erbjuda olika metoder för att nå en bredd av människor. Vi ska bjuda in till medskapande aktiviteter. Vår grundprincip är att vi lyssnar på varandra och behandlar varandra respektfullt. När vi kommunicerar beaktar vi både budskap och kanaler. Vi ser dessa grundläggande principer som en vital förutsättning för framgångsrik hållbar utveckling.

Framtagande av strategin

Agenda 2030 har varit en tung och viktig del i vår omvärldsanalys. I vår SWOT-analys och i våra tematiska dialogmöten har de tre hållbarhetsdimensionerna ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet varit återkommande inslag. I våra tematiska dialogmöten har vi säkerställt att vi haft bred representation då vi har velat ge utrymme för många olika röster. I dessa möten har vi också lyft in specifika frågeställningar för att belysa hållbarhet. I alla dessa delar av strategiarbetet har hållbarhet, både i sin helhet och som utvalda delar, återkommande pekats ut som en avgörande faktor för ett attraktivt och livskraftigt Lundaland. Detta återspeglas också i valda mål, insatsområden och indikatorer som

uppmuntrar, möjliggör och kvantifierar arbetet kring hållbar utveckling.

Genomförande

Lundaland kommer att arbeta med grundläggande rättigheter och tillgänglighet genom att etablera arbetsätt som säkerställer att vi skapar inkludering och likabehandling, stimulerar jämställdhet och jämlikhet oavsett kön, ålder, etnicitet, religion, funktionsvariation, sexuell läggning eller könsidentitet. Det kan exempelvis handla om att sökande i ansökan måste beskriva hur deras projekt kommer att arbeta med frågor som likabehandling och ickediskriminering, jämställdhet och jämlikhet samt hållbar utveckling. Vi kommer såklart även att inkludera perspektiven ovan i vårt kommunikationsarbete.

Uppföljning

LAG kommer genom årlig uppföljning av projekt och deras målvärde stämma av resultaten mot våra fastställda mål, insatsområden och indikator per insatsområde. Detta för att veta att vi är på rätt väg mot målen. Denna uppföljning inkluderar självklart också de övergripande principerna. En rapport tas fram där resultaten och projekten presenteras för våra olika målgrupper, till exempel kommunerna.

6 Organisation

6.1 Partnerskapet och föreningen

Lundaland består av kommunerna Lund, Kävlinge, Staffanstorp och Lomma. Det finns idag olika samarbeten mellan dessa kommuner men Leader Lundaland är den gemensamma nämnaren när det gäller utveckling på landsbygden.

En hel del utveckling sker redan i andra sammanhang, helt eller delvis. Kopplingen mellan andra aktörer som driver utveckling (organisationer, föreningar, verksamheter) är viktig för att kroka arm och bjuda in för att kontinuerligt stärka partnerskapet.

Under arbetet att ta fram strategin har många intressenter från alla tre sektorerna varit med. Vi har en haft en bred representation från alla

kommuner och sektorer. I framtagandet av strategin finns representanter från exempelvis biosfärområde Vombsjösjönsänkan, byalag, Region Skåne, Länsstyrelsen Skåne, Skånes Hembygdsförbund egenföretagare, politiker, tjänstepersoner, ideella föreningar och engagerade medborgare. Sammansättningen av involverade personer är representativ för området och relevant med tanke på områdets storlek och strategins inriktning.

Målsättning är att även i framtiden ha ett fortsatt bra samarbete med dessa aktörer. Vi är medvetna om att alla aktörer inte kan ingå i en LAG-styrelse, men föreningen välkomnar alla som bor eller verkar i det geografiska området att bli medlemmar. Alla medlemmar i föreningen har rösträtt och kan på så vis påverka föreningens arbete även framåt. Vi strävar efter att kontinuerligt uppdatera partnerskapet för bästa representation för området i relation till strategin.

I bilaga 5 finns en lista över de olika aktörerna.

När det gäller offentlig sektor har vi involverat både tjänstepersoner och politiker från våra kommuner i strategiprocessen. Detta har varit viktigt eftersom vi vill ha en bred förankring, breda inspel och god samordning med olika utvecklingsplaner. Kommunerna är våra medfinansierare, men kan även vara våra framtida projektägare. Målet är att etablera ett nytt arbetssätt för ökad samverkan med kommunerna under hela programperioden.

Ett partnerskapsmöte arrangeras två gånger per år och däremellan går det ut information via nyhetsbrev och på sociala medier.

6.2 Föreningens styrelse

Uppdraget

Styrelsen har en viktig uppgift i att ansvara för förvaltningen av verksamheten och utvecklingsstrategins genomförande. Huvuduppgiften är att prioritera de projekt som

ska beviljas stöd. Styrelsen ska verka för att vi når målen i strategin och följer upp verksamheten i slutet av programperioden. Detta innebär att vi behöver styrelseledamöter med stort nätverk och bred kompetens inom områden som styrelsearbete, leadermetoden och förmågan att förstå och tolka de regelverk som styr vår verksamhet. Detta kräver fortlöpande kompetensutveckling vilket vi kan samordna inom Leader Skåne och Region Syd som tidigare perioder.

Vikten av rätt sammansättning av människor

Leader Lundalands styrelse ska representera fyra kommuner och tre sektorer vilket ger totalt 12 ordinarie ledamöter för en geografisk spridning. Utöver detta förordas minst en suppleant per sektor där suppleanterna likabehandlas med de ordinarie för att säkerställa transparens och kompetens. Vi ser att kommunerna i egenskap av våra finansierare kan ha en utökad representation med två suppleanter per kommun. Detta för att säkerställa den förankring som krävs med kommunerna. Styrelsens ledamöter behöver vara väl förtrogna med leadermetodens principer; underifrånperspektivet, innovation, integrerade insatser, nätverk och samarbete. De behöver också ha intresse, förståelse och kunskap om verksamheten och strategin.

Att personerna som sitter i styrelsen har mandat från sin organisation är essentiellt för förankring, förståelse och genomförandet.

Vissa arbetsuppgifter, till exempel arbetsgivaransvaret, delegeras till ett AU dvs. arbetsutskott med en ordförande med två vice ordförande. Även här strävar vi efter bred kompetens med en jämn könsfördelning och åldersspridning och dessa positioner ska även representera våra tre sektorer.

Tid och engagemang

Alla ledamöter är ambassadörer för leader och förväntas ha den tid till förfogande som uppdraget kräver. Att sitta i en leaderförenings styrelse är ett större uppdrag än en ordinarie ideell förening eftersom vi utför myndighetsutövande och ansvarar för en budget bestående av offentliga medel. Stor vikt ska läggas vid personlig kompetens och ett starkt personligt intresse för lokal utveckling.

Utöver detta ska hänsyn tas till strategins inriktning, insatsområden och avtalet med Jordbruksverket när det gäller olika kompetenser som krävs för genomförande. Detta är viktigt och kan inte läggas helt och hållet på leaderkontorets personal. Utöver geografisk spridning, jämställdhet och kompetenser efterfrågas en spridning i åldrar från 18 år och uppåt.

Kompetenser som efterfrågas är föreningsvana, ekonomi, uppföljning, arbetsgivaransvar, ledarskap, LoU, jämställdhet, Europa 2030 och hållbarhetsmålen, kommunikation, nätverkande, PR, företagande, projektgenomförande och innovation.

Styrelsen kan alltid ta in extern expertis om det skulle behövas.

Valberedning

Valberedningen är det viktigaste organet för en väl fungerande styrelse. Den ska ha geografisk spridning samt representation från alla sektorer. Denna grupp ska vara jämställd och ha en åldersspridning. Vi föreslår att fem personer ingår varav en är sammankallande.

Personerna i valberedningen ska känna till de krav som Jordbruksverket ställer på en styrelse, ha bred förankring, kontaktnät i området och vara bekant med leadermetodens principer. Valberedningen bjuds in till möten och träffar och utbildas tillsammans med styrelsen, men kan även få egna utbildningar. I Lundaland finns

ett stort antal före detta LAG-medlemmar och valberedningsmedlemmar som kan komma i åtanke. Leader har funnits i Lundaland sedan 2009.

Den första styrelsen utses på ett interimsmöte som föregåtts av ett upprop via våra kontaktnät och kanaler i området för att på detta sätt få fram den förankring och kompetens som krävs.

Revisorer

Årsmötet väljer en lekmannarevisor och suppleant för att granska föreningens verksamhet. Utöver detta väljs en auktoriserad revisor enligt avtalet med Jordbruksverket. Det är viktigt att dessa personer är väl insatta i vår verksamhet enligt ovan.

6.3 Drift – den operativa verksamheten

Leaderkontoret kommer vara bemannat av en heltidsanställd verksamhetsledare med personalansvar, som under sig har en handläggare på halvtid. Denna tjänst kan delas med annat leaderkontor och diskussioner förs i Skåne om gemensam personal. Andra tjänster vi ser behov av är en kommunikatör och det kan under perioder även innefatta projektledare och annan personal på kontoret, till exempel praktikanter. Verksamhetsledaren är nyckelpersonen på kontoret och styrelsens förlängda arm. Det är viktigt med ett bra samarbete och tydliga roller, framför allt mellan VL och ordförande. I styrelsen utses ett AU dvs. arbetsutskott som är den grupp som arbetar närmst leaderkontoret. Gemensamma träffar utöver möten främjar en bra arbetsmiljö.

Genom att årligen genomföra en uppföljning av föregående år samt upprätta en riskanalys inför nästa har vi upprättat en plan för ett genomförande av verksamheten med tillräcklig kapacitet på leaderkontoret.

Ambulerande kontor

Kontoret kommer med stor sannolikhet att ligga under en av våra kommuner. Det kan vara önskvärt med filialer ute i området för att komma närmre sökande, till exempel genom att finnas tillgänglig i de mindre orterna en fast dag i månaden. Det är leaderkontorets största uppgift att hjälpa sökande från idé till ett genomfört och slutrapporterat projekt. Ett nära samarbete med kommunernas tjänstepersoner främjar ett bra genomförande av projekten.

Gemensam personal

I Skåne kommer det att bli färre leaderområden under denna programperiod och det är önskvärt att så fort som möjligt fånga upp den kompetens som finns i området för att säkra en snabb och effektiv uppstart av leaderkontoren. Vi ser positivt på att använda gemensam personal mellan kontoren, då det behövs flera olika kompetenser. Detta minskar även sårbarheten i en liten organisation. Arbetet med att ta fram gemensamma tjänster startar först efter områdena blivit prioriterade.

7 Uppföljning och utvärdering

Här beskrivs övergripande när och hur vi kommer att följa upp och utvärdera denna strategi. Uppföljning och utvärdering är viktiga verktyg för att veta att vi är på rätt väg mot våra mål.

Årlig lägesrapport och löpande uppföljning

En gång per år ska styrelsen följa upp mål, urvalskriterier, kommunikationsplanen och andra relevanta dokument. Leaderkontoret samlar löpande in uppgifter om bland annat indikatorer, resultat och budget från beviljade projekt. Materialet sammanställs i en årlig lägesrapport som LAG-styrelsen har som underlag för att se över verksamheten och kunna göra justeringar.

Lägesrapporten innehåller också information om alla beviljade projekt. Rapporten är tänkt att även används som kommunikationsmaterial för att berätta om projekten och verksamheten för finansärer, samarbetspartners och allmänheten. Genom att berätta om goda exempel från projekt kan Leadermetoden spridas vidare. Det är också viktigt att återkoppla resultaten för samarbetspartners.

Under årets gång har kontoret kontakt med projekten för att följa upp hur arbetet går.

Genom att ha kontinuerlig kontakt kan kontoret hjälpa till där det behövs och fånga upp om projekten behöver hjälp, ändra slutdatum, rekvirera, etc.

Halvtidsutvärdering

När halva perioden gått ska en halvtidsutvärdering göras. Syftet med utvärderingen är att analysera effekterna av verksamheten, reflektera över vad som kan förändras i styrelsens och kansliets arbetsätt och ta fram en plan för att öka förutsättningarna att nå övergripande mål inom programperioden. En viktig del i det här arbetet är också att fånga upp hur projekten upplever t.ex. ansökningsprocessen, genomförande och slutrapportering för att se vilka förbättringsmöjligheter det finns.

Om det skett stora förändringar i omvärlden måste strategin revideras. Ett utskott i LAG-styrelsen ses ut inför halvtidsutvärderingen för att undersöka stora samhällsförändringar skett som kan påverka förutsättningarna för strategin. Strategin revideras om behov finns och beslutas sedan av Jordbruksverket.

Allmän lärandeprocess

Verksamheten genomsyras av ett lärande och utforskande förhållningssätt. Erfarenheter från pågående och genomförda projekt är en viktig källa till lärande. Under programperioden arrangeras gemensamma utbildningar och nätverksträffar där både projektägare och projektledare är inbjudna för att utbyta erfarenheter.

Under perioden 2014-2022 har vi kontinuerligt bjudit in projekt att berätta om sin verksamhet och erfarenheter vid styrelsemöten och utbildningstillfällen. På detta sätt har styrelse och valberedning möjlighet att följa projekten och förstå processen bättre.

På nationell nivå spelar landsbygdsnätverket en viktig roll som förmedlare och kontaktskapare för både nationellt och transnationellt samarbete och erfarenhetsutbyte.

Jordbruksverket kommer att leda en uppföljningsprocess som är gemensam för alla leaderområden. Vi kommer att delta aktivt i samtliga aktiviteter för att dela med oss av goda exempel och att ta lärdom från andra områden. Vi ser de gemensamma aktiviteterna som anordnas som ett bra stöd för att genomföra strategin.

Bilaga 1 - Geografisk avgränsning

Leaderområde:

Fyll i de regionala statistikområden (RegSO) som ingår i ert leaderområde.

I de fall hela kommunen ingår i leaderområdet räcker det att skriva en rad för kommunkod och kommunnamn och sen ordet Alla under RegSO.

Kommun	Kommunnamn	RegSO
1230	Staffanstorp	Hjärup-Hjärup omnejd
1230	Staffanstorp	Jakriborg-Jakriborg omnejd
1230	Staffanstorp	Nordvästra Staffanstorp-omnejd
1230	Staffanstorp	Nordöstra Staffanstorp-omnejd
1230	Staffanstorp	Norra Hjärup-omnejd-Bergströmshusen
1230	Staffanstorp	Staffanstorp centrala
1230	Staffanstorp	Staffanstorp södra
1230	Staffanstorp	Staffanstorp västra
1230	Staffanstorp	Staffanstorp östra
1230	Staffanstorp	Staffanstorps omnejd
1230	Staffanstorp	Sydvästra Staffanstorp-omnejd
1230	Staffanstorp	Sydöstra Staffanstorp-omnejd
1261	Kävlinge	Arvidsborg-Korsbacka
1261	Kävlinge	Dösjebro
1261	Kävlinge	Furulund-Lackalänga
1261	Kävlinge	Hofterup-Ålstorp
1261	Kävlinge	Kävlinge centrum
1261	Kävlinge	Kävlinge nordväst
1261	Kävlinge	Kävlinge norra-Stationsstaden-Rinnebäck
1261	Kävlinge	Kävlinge omland
1261	Kävlinge	Löddeköpinge
1261	Kävlinge	Löddeköpinge väster-Barsebäck
1262	Lomma	Bjärred norra
1262	Lomma	Bjärred södra
1262	Lomma	Flädie-Fjelie
1262	Lomma	Lomma centrala
1262	Lomma	Lomma norra
1262	Lomma	Lomma södra-Alnarp
1281	Lund	Dalby centrum
1281	Lund	Dalby-Veberöd omnejd
1281	Lund	Genarp centrum
1281	Lund	Genarps omnejd
1281	Lund	Ladugårdsmarken
1281	Lund	Lunds centrala omnejd
1281	Lund	Södra Sanby omnejd
1281	Lund	Södra Sandby centrum
1281	Lund	Vallkärra-Stångby
1281	Lund	Veberöd centrum

Bilaga 2 SWOT-analys

Redogör för SWOT-analysen som ni gör för hela området.

Allmän beskrivande text

I denna bilaga finns den fullständiga listan på styrkor, svagheter, möjligheter och hot som framkommit i genomförd SWOT-workshop.

Styrkor

Geografi, demografi, infrastruktur

Allt är nära i Lundaland, en folktät region med stor inflyttning där det är attraktivt att bo, storstadsnära med bra kommunikationer. En välmående och relativt jämt åldersfördelad befolkning.

Samverkan, engagemang

Många olika kulturer och historier som möts här – kan utforskas mer! Dåtid möter nutid och framtid. Ett område med nätverk av byar som har en kritisk storlek.

Många ideella medborgare och organisationer samt företag i området. Ett rikt föreningsliv där många engagerar sig ideellt, många företag. Nya kulturer = nya kunskaper, vi är anpassningsbarahar och har tagit till oss när det gäller diversifiering. Ett bra Leader-kontor!

Natur och kultur

Här finns både stad och unik natur – många olika alternativ – många mindre tätorter, kustremsa, åar, odlingslandskap, skog, växlande natur och många natur och kulturvärden som historiska minnesmärken, fornlämningar, slott och herresäten. Närhet till ”orörd natur” med tysta och ställen att vara ensam på. ”Miljö-flow” i området ger möjligheter framåt - gröna vågen på nytt med framtids-perspektiv att vara en grön oas.

Näringsliv, entreprenörskap

Tillväxtregion, stark företagsamhet, bred kompetens och stor bredd inom näringslivet, expansion, starkt näringsliv. Många småskaliga företag med utvecklingspotential inom jordbruk och trädgård, gröna vågen på nytt. Stark entreprenörsanda, bl.a. livsmedelsproduktion, mat-tradition – möten över mat.

Akademi, forskning, innovation

Två universitet i vårt område (Lund och SLU). Närhet till institutioner och kluster av olika slag (ESS; MAX 4, flera universitet), med möjligheter att också ta med innovationer från studenter.

Profil

Ett område med starka varumärken, intressant för omvärlden.

Svagheter

Geografi, demografi, infrastruktur

Obalans tätort kontra landsbygd, med risk att landsbygden blir uppslukad av Malmö-Köpenhamn, Öresundsregionen, vi är bortskämda med nära till allt. Studenterna stannar inte i Lundaland efter avslutad utbildning. Stort bostadsbyggande och höga bostadspriser. Åldersgruppen 15-24 år är underrepresenterad.

Samverkan, engagemang

Svag samverkan kommuner emellan, med delvis vacklande kommunstöd, många individualister – ”jag och mitt”. Brist på samlingspunkter. Dålig koordinering av marknadsföring och kommunikation. Behövs bättre mångfald i styrelser/LAG.

Natur och kultur

Jordbruksmark som inte är tillgänglig, brist på sammanhållen natur. Markbrist, mycket går till lantbruk och bostadsbyggande.

Profil

Svårt att nå ut med kommunikation kring Leader som metod och finansieringsform för utveckling, få vet vad Leader-metoden är, att det går att söka pengar, etc.

Ingen naturlig sammankoppling mellan namnet Lundaland och det geografiska området. Därmed svårt att få en egen identitet, vem är en ”lundalandbo” – många identifierar sig inte som lundalandbo.

Möjligheter

Geografi, demografi, infrastruktur

En attraktiv region som är i utvecklingsfas. Bo utanför städerna och arbeta på distans med goda kommunikationer och bredband överallt. Närhet till varandra och möjlighet till gemensamt resursutnyttjande, ex skaffar en kommun en ishall är det lätt att ta sig dig.

Samverkan, engagemang, välmående

Med positiv inriktning, samsyn och gemensam riktning blir samarbete mellan kommuner bättre. Öka kännedomen om projekt, mångfald inom Leader leder till bredare och fler projektansökningar. Många tematiker redan igång, att jobba vidare på – mat, vattendrag, friluftsliv, jordbrukslandskap, kultur, handla lokalt, vara medveten, återbruk samt knyta samman bygder. Allt med målet att skapa ett gott liv för oss som bor och verkar i Lundaland, unga som gamla

Natur och kultur

Biosfärområde på gång. Miljöflow - energi och miljö, vind och vatten, hållbarhet. Hälsa via friluftsliv. Tillgängliggörande biologisk mångfald. Oupptäckta och outvecklade besöksmål, naturupplevelser som kan visas upp.

Näringsliv, entreprenörskap

En mångfald av lokala mindre företag som vi kan bygga projekt kring, både landsbygds- och mer tätortsnära verksamheter. Många tematiker redan igång som vi kan jobba vidare på – mat, vattendrag, friluftsliv, jordbrukslandskap, kultur, mm ex livsmedelsproduktion; råvaror och förädling och besöksnäring. ”Regionens smaker”, många duktiga internationella kockar, råvaruproducenter. Skapa arbetstillfällen genom nyföretagande och sociala företag för personer med funktionsnedsättning. Andra exempel; utveckla nya kunskaper från inflyttande personer, oupptäckta och utvecklade besöksmål, handla lokalt, vara medveten, återbruk.

Akademi, forskning, innovation

Utbildning, kunskapsförmedling via våra skolor universitet m.fl. Forskning och utveckling (livsmedel, teknik m.m.)

Profil

Gemensam marknadsföring; Lundaland som nya ”Österlen”. Hitta och skapa identitet kring samarbete istället för platsen. Satsa på att få ut Leader som metod.

Hot

Geografi, demografi, infrastruktur, omvärld

Storstäderna drar och konkurrerar, leder till urbanisering och utarmning av landsbygden, drivs även av massmedias ökade fokusering på storstäderna, ökad brottslighet, segregation och kriminalitet.

Uppfattning att arbetslösheten ökar. Globala hot som negativ klimatpåverkan och pandemier.

Samverkan, engagemang, välmående

Fler satsar på karriären i stället för ideellt arbete t.ex. föreningslivet, även minskat ideellt engagemang bland yngre. Individualism i stället för gemenskap, svårt att se med andra ögon än den sektor en kommer från. Kommunikationen kring Leader som metod brister.

Natur och kultur

Klimatförändringar och miljögifter, sämre biologisk mångfald

Näringsliv, entreprenörskap

Ingen reser, en oro - kommer turisterna komma tillbaka?

Kommunikationsstrategi

Leaderområdet Lundaland

Programperioden 2023-2027

Innehåll

1. Inledning.....	2
Bakgrund.....	2
Nulägesbeskrivning/nulägesanalys.....	2
Avgränsningar.....	2
2. Syfte, strategi och mål med kommunikationen.....	3
Syfte.....	3
Mål.....	3
3. Målgrupper/aktörer	5
Organisationer som kan söka stöd	5
Projektägare	5
Styrelse och kontor.....	5
Vidare förmedlare och samarbetspartners	5
Allmänheten och media.....	5
4. Kanaler och medieval	5
Hemsida.....	5
Sociala medier	6
5. Budskap	6
6. Ansvarsfördelning.....	7
7. Tids- och aktivitetsplan.....	7
Årlig uppföljning	7
Kommunikationsplan (utkast)	8

1. Inledning

Bakgrund

Lundaland har som uppdrag att verka för att människor och organisationer i vårt geografiska område ges möjligheter och förutsättningar att driva ett framgångsrikt utvecklingsarbete tillsammans, präglad av en hög grad av medskapande.

Utvecklingsarbetet ska kännetecknas av ett innovativt och öppet förhållningssätt som stimulerar till utveckling genom leadermetodens principer.

Föreningens styrelse beslutar om lokala insatser genom att prioritera utvecklingsprojekt med finansiering från Europeiska Landsbyggsfonden, offentlig medfinansiering från området, samt privat/ideell finansiering från de organisationer som ansöker om projektstöd för att driva utvecklingsarbete i Lundaland.

De övergripande målen för föreningen är att arbeta för:

- ökat engagemang och stärkt gemenskap i bygderna
- stärkt entreprenörskap och ökad innovation
- ökat engagemang för hållbar utveckling och fler smarta lösningar

Denna kommunikationsstrategi är baserad på erfarenheter från föregående programperiod samt Lundalands utvecklingsstrategi för lokalt ledd utveckling, version 2.0.

En kommunikationsplan ska upprättas och uppdateras årligen för att anpassas efter behov och programmets olika faser; uppstart, genomförande, uppföljning och utvärdering.

Uppdateringen sker årligen i samband med föreningens årliga strategiuppföljning. Detta blir vårt arbetsverktyg.

Nulägesbeskrivning/nulägesanalys

Det har på platsen Lundaland bedrivits leaderverksamhet inom ramen för

Landsbyggsprogrammet sedan 2009, vilket resulterat i ett antal olika hemsidor, Facebooksidor och Instagramkonton. Nuvarande period planeras pågå till juni 2025 vilket innebär en överlappning av programperioderna.

Den nya programperioden 2023-2027 startar preliminärt i januari 2023 och för att komma igång med arbetet så fort som möjligt kan relevant information från föregående period föras över och användas, alternativt övertas.

Avgränsningar

Tidigare domäner och plattformar som använts föregående period, men som inte längre används eller är aktuella, läggs ner. Syftet är att undvika förvirring för mottagare och för att det ska vara lätt att ta till sig rätt information. Relevant information från föregående programperiod tas tillvara och används där det behövs.

2. Syfte, strategi och mål med kommunikationen

Syfte

Syftet med kommunikationsstrategin är att kunna genomföra utvecklingsstrategin och att uppnå de mål och resultat som definierats där. För att göra detta måste föreningen nå ut med sitt budskap till rätt målgrupp. En övergripande kommunikationsstrategi och kommunikationsplan är viktiga verktyg för att hjälpa till att nå ut med rätt information till rätt målgrupp.

Mål

Det övergripande målet med kommunikationen är att på ett effektivt och tydligt sätt synliggöra och informera om det utvecklingsarbete som sker i Lundaland. Följande delmål har identifierats:

1. Information om föreningens verksamhet och möjligheten att söka leadermedel är lättillgänglig.
Kommunikationen ska hjälpa målgrupperna att:
 - känna till möjligheten och inspirera till att söka projektstöd inom leader.
 - få kännedom om leadermetoden och om de projekt och aktiviteter som finns i närheten
 - hitta och ta till sig de resultat, effekter och erfarenheter som verksamheten och projekten lett till
2. Projektägarna förstår och känner trygghet i vad och hur de ska göra för att driva leaderprojekt.
Kommunikationen ska hjälpa målgruppen att:
 - driva sitt projekt framgångsrikt
 - veta vilken information de ska samla in, samt hur och när de ska rapportera informationen
3. Styrelseledamöterna är trygga i sitt ambassadörskap och säkra i sin beslutsprocess.
Kommunikationen ska hjälpa målgruppen att:
 - förstå sitt uppdrag
 - sprida leadermetoden och goda exempel

Mål	Strategi för att nå målet
Information om föreningens verksamhet och möjligheten att söka leadermedel är lättillgänglig	Genom digitala plattformar, ambassadörer/LAG-styrelsen, via kommuner, trycksaker, nyhetsbrev, lägesrapporter, pressmeddelanden m.m.
Projektägarna förstår och känner trygghet i vad och hur de ska göra för att driva leaderprojekt	Genom utbildning och utbildningsmaterial. Regelbunden coaching och uppföljning med kontoret. Genom att koppla samman projekt för att lösa problem och frågor tillsammans.
Styrelsen är trygga i sitt ambassadörskap och säkra i sin beslutsprocess	Genom tydlig arbetsbeskrivning, utbildningar och utbildningsmaterial. Genom en väl insatt valberedning som kan förklara uppdraget och vad det innebär. Genom ett tillgängligt verksamhetskontor som svarar på frågor och tar fram utbildningsmaterial. Genom ett nära samarbete med kommunerna för att bättre kunna anpassa insatser och samverka kring utvecklingen i området. Detta kan t.ex. vara i form av beredningsgrupper och regelbundna dialogmöten.

Samarbete, jämställdhet och medskapande på lokal nivå är kärnan i ledadermetoden och löper som en röd tråd genom utvecklingsstrategin. Ambitionen är att dessa värdeord även ska genomsyra verksamheten i stort och genomsyra kommunikationen.

All kommunikation ska vara tillgänglighetsanpassad och det ska vara lätt för mottagaren att ta till sig budskapet.

3. Målgrupper/aktörer

Kommunikationen anpassas efter följande olika målgrupper:

Organisationer som kan söka stöd

Företag, föreningar och andra organisationer som har möjlighet att söka.

Projektägare

Företag, föreningar och andra organisationer som äger och driver projekt i leaderområdet.

Styrelse och kontor

I denna grupp ingår styrelseledamöter, medlemmar i föreningen, valberedningen, internrevisorer och verksamhetskontoret. Intern kommunikation är en viktig del av en väl fungerande verksamhet.

Vidare förmedlare och samarbetspartners

Kommunala tjänstepersoner, politiker, EU-kontor, andra leaderkontor, länsstyrelsen, Region Skåne med flera, inkl. media.

Allmänheten och media

Den breda allmänheten och intresserade ska lätt kunna ta till sig information.

4. Kanaler och medieval

- Mun-till-mun information via ambassadörer och LAG-ledamöter.
- Utbildningar och utbildningsmaterial.
- Vidareförmedling av information via kommuner och projektägare och deras hemsidor.
- Redovisning av goda exempel t.ex. genom storytelling och lägesrapporter.
- Trycksaker på svenska med sammanfattande text på engelska.

Våra främsta kanaler är:

- Information via föreningens egen webbplats, kommunernas och projektägares webbplats
- Olika typer av fysiska och digitala möten (dialogmöten, workshops, informationsmöten)
- Riktade utskick till partners (e-post, pressmeddelanden, nyhetsbrev, etc.)
- LAG-ledamöter och andra ambassadörer
- Sociala medier (t.ex. Facebooksidor och Instagramkonton)

Hemsida

Föreningen förmedlar främst information via en hemsida som ska innehålla information om:

- Hur organisationer kan söka projektstöd och vem som kan söka.
- Information om leadermetoden.
- Information om pågående och avslutade projekt.
- Kontaktuppgifter till verksamhetskontoret.

- Länkar till Lundalands sociala kanaler.
- Anmälan till nyhetsbrev.
- Information ska även finnas på engelska, för att på bästa sätt nå de många människor från olika delar världen som möts i Lundaland.

Sociala medier

Eftersom medskapande och samarbete är centralt så är det viktigt att vara aktiv på sociala medier. Genom sociala medier kan föreningen både nå ut med information samt kontakta intressenter.

5. Budskap

Budskap handlar om det föreningen vill säga till målgrupperna om verksamheten. Målen i utvecklingsstrategin kan bara nås med hjälp av engagemanget från de som bor och verkar i området. Det är därför viktigt att skapa förståelse och engagemang för lokal utveckling med underifrånsperspektiv.

Budskap till organisationer som kan söka stöd:

”Vi kan stödja ert lokala utvecklingsprojekt!”

(Information om leadermetoden och dess möjligheter samt insatsområden och målbild. Tillvägagångssätt för att söka stöd samt den vägledning som finns att tillgå via verksamhetskontoret.)

Budskap till projektägare:

”Vi stödjer er genom hela projektet! Tillsammans med andra projektägare bidrar ni till att området lever och utvecklas.”

(Information om regler och krav vad gäller genomförande och redovisning samt vilken typ av stöd som projektet kan få under projektiden.)

Budskap till styrelse och kontor

”Ni är med och bidrar till en levande landsbygd!”

(Fördjupad information om leadermetoden, vilken skillnad det gör och vad resultatet av arbetet är. Fördjupad information om insatsområdena samt kunskap för att styrelsen, på ett rättmätigt sätt, ska kunna prioritera projektansökningar och se till att målen i den lokala utvecklingsstrategin uppnås genom projekten. Information och underlag för att, som ambassadörer, kunna sprida kunskap och information vidare. Pepp och motivation att jobba vidare och bidra till en levande landsbygd.)

Budskap till vidare förmedlare och samarbetspartners

”Det här är leadermetoden och dessa utvecklingsprojekt finns i området.”

(Fördjupad information om leadermetoden, insatsområdena och inspirerande exempel. Resultatspridning och vilka behov som finns att nå en viss målgrupp.)

Budskap till allmänheten och media

”Genom stöd till lokala utvecklingsprojekt bidrar vi till en levande landsbygd”

(Grundläggande information om leadermetoden, inspirerande inblickar i projekten och dess resultat.)

6. Ansvarsfördelning

Verksamhetskontorets personal ansvarar för att leda kommunikationsarbetet, en anställd kommunikatör är önskvärt, alternativt köper vi in tjänsten.

Medskapande är centralt och LAG-styrelsen samt valberedningen har som uppdrag att hjälpa till att sprida i samarbete med våra medfinansiärer kommunerna.

7. Tids- och aktivitetsplan

En kommunikationsplan ska upprättas inför programperiodens start och är ett levande dokument. Planen beskriver mer i detalj kommunikationsmål, aktiviteter, kanaler, budskap, målgrupper, tidsperiod samt ansvarig för respektive aktivitet.

Kommunikationen ska anpassas efter programperiodens olika faser. Huvud faserna i programmet är: uppstarts, genomförande, uppföljning och utvärdering.

Årlig uppföljning

Det är viktigt att arbetet med kommunikationsplanen uppdateras kontinuerligt. I samband med föreningens årliga strategiuppföljning ska även kommunikationsplanen uppdateras. Vid uppföljningen ska de här frågorna besvaras:

- Vilken del inom vår kommunikationsplan har fungerat som vi hoppats?
- Vad kan utvecklas och förbättras?

Kommunikationsplan (utkast)

Aktivitet	Kanal	Ansvar	Målgrupp	Tid
Kommunikationsplan	Internt arbetsdokument	Kommunikatör	Verksamhetskontoret, LAG-styrelsen	Uppstart
Ta fram en grafisk profil och mallar (för t.ex. nyhetsbrev, ansökningsblanketter, projektansökan etc.)	Digitalt, ev. tryckt material	Kommunikatör	Alla målgrupper	Uppstart
Uppdatera information på hemsida	Hemsidan	kommunikatör	Projektsökande, medlemmar, samarbetspartners, allmänheten	Löpande
Skriva kort populärversion av strategin	Alla digitala kanaler	Kommunikatör	Alla målgrupper	Uppstart
Ta fram broschyrer, informationsmaterial och guider för att ansöka om pengar	Digitalt, ev. tryckt material	Kommunikatör	Alla målgrupper	Uppstart
Inlägg i sociala medier	Sociala medier	Kommunikatör, verksamhetskontor, LAG-styrelse	Alla målgrupper	Löpande
Ge ut nyhetsbrev	Digitalt	Kommunikatör, verksamhetskontoret	Alla målgrupper	Löpande
Anordna projektträffar	Fysiskt/digitalt möte	Verksamhetskontoret	Projektledare och projektägare	Löpande
Projektavstämningar	Fysiskt/digitalt möte	Verksamhetskontoret	Projektledare och projektägare	Genomförande
Lägesrapport	Digitalt, ev. tryckt material	Kommunikatör och verksamhetskontoret	Alla målgrupper	Genomförande, slutfas
Hjälpa till att sprida information om projekt och dess aktiviteter	Digitalt, sociala kanaler	Kommunikatör, verksamhetskontor, LAG-styrelse	Alla målgrupper	Genomförande
Årsmöte/medlemsmöte	Fysiskt/digitalt	Verksamhetskontoret, ordförande	Föreningens medlemmar	Årligen
Möte med företrädare för kommuner	Fysiskt/digitalt	Verksamhetskontoret, ordförande	Kommunerna	Löpande
Sammanställning av alla projekt i perioden och dess effekter	Digitalt, ev. fysiskt	Verksamhetskontoret, kommunikator	Jordbruksverket, allmänhet, LAG-styrelsen	Slutfas
Rapportering till jordbruksverket	Digitalt	Verksamhetskontoret	Jordbruksverket	Slutfas

Bilaga 5. Lista över aktörer i partnerskapet och föreningen

Räkna upp de aktörer som ligger bakom utvecklingsstrategin.

Om du behöver fler rader kan du lägga till genom att hålla muspekaren på tabellen och använda plustecknet.

Aktör (organisation)	Sektor (ideell, privat eller offentlig)
Kävlinge kommun	Offentlig
Lunds kommun	Offentlig
Lomma kommun	Offentlig
Staffanstorps kommun	Offentlig
Centrumkyrkan Staffanstorp	Ideell
Alnarp Foodtech	Privat
Stiftelsen Humlamaden	Privat
ABF MittSkåne	Ideell
Länsstyrelsen Skåne	Offentlig
Lunds fontänhus	Ideell
Cooperation Skåne	Ideell
Fokus Hällestad	Ideell
Skånes Hembygdsdistrikt	Ideell
Fältbiologerna Skåne	Ideell
SAVED	Privat
Byutveckling AB	Privat
Konsult Birgitta Olsson	Privat
Ung egenföretagare	Privat
Kommunpolitiker Lund	Offentlig
Företagarna Öresund	Privat
SLU	Offentlig
Ungdomar som svarat på en enkät	Privat och ideell
LAG-styrelsen Lundaland	Offentlig, Privat och Ideell
Valberedningen Lundaland	Offentlig, Privat och Ideell
Verksamhetskontoret Lundaland	Ideell
Lomma Båtklubb	Ideell
Handelsplats Center Syd	Privat
Skånska Lantmästarklubben	Ideell
Egenföretagare konsult inom ekonomi	Privat
Egenföretagare konsult inom miljö	Privat
Lunds Akademiska GK	Privat
Lunds universitet	Offentlig
Malmö universitet, entreprenörskap & innovation	Offentlig
Stort antal egenföretagare – Från Lundalands kommuner	Privat
Flertal privatpersoner – Från Lundalands kommuner	Ideell

LRF:s Kommungrupper – Från Lundalands kommuner	Ideell
Lunds Byråd	Ideell
Representant från Biosfärområde Vombsjösjönsänkan	Ideell
Region Skåne	Offentlig